

Anna-Maria Svensson
Kvalitetsansvarig
Anna-Maria.Svensson@ekero.se

Svar utifrån Skolinspektionens föreläggande i uppföljningsbeslut för Ekerö kommun

Dnr BUN13/90-610

Skolinspektionen behöver ytterligare uppgifter inom bedömningsområdena Undervisning och lärande och Uppföljning och utveckling av utbildningen. Skolinspektionen begär därför in kompletterande uppgifter när det gäller mottagande av nyanlända och uppföljning av verksamheten för nyanlända samt uppföljning av verksamheterna förskola och Resursteam.

Mottagande av nyanlända

Mottagande av nyanlända ökar nu i betydande omfattning och behovet av att inom kommunen ha en effektiv och utvecklad mottagning är stort.

Inom barn- och utbildningsnämndens område handlar det om att snabbt kartlägga nyanländas kunskaper och behov för att erbjuda utbildning och/eller annan verksamhet på rätt nivå. Detta gäller såväl barn, unga som vuxna. I barn- och utbildningsnämndens budget för 2016 avsätts ett strukturtillägg som följer den nyanlända eleven oavsett var man har sin skolgång.

Nämndkontor i samarbete med produktionsområdet barn och utbildning är inne i ett uppbyggnadsskede när det gäller organisation för mottagande av nyanlända, förbättringar av modersmålsundervisning och studiehandledning. Personal, lokal och övergripande uppdrag är på plats och omorganisation av nuvarande modersmålsundervisning samt en del administrativa och pedagogiska rutiner är under utarbetande.

Ett centrum för nyanlända kommer att inrättas från och med oktober 2015 och bemannas med en chef (heltid), en Sva-lärare (deltid), en skolsköterska (deltid) och en kurator (deltid). Chefen rapporterar till produktionschef barn- och utbildning. Centrumet placeras centralt i kommunen.

Syftet med centrumet är att skapa en struktur för mottagande och en kvalitativ utbildning för nyanlända. Målet är att öka andelen som blir behöriga till gymnasiet,

öka känslan av tillhörighet samt öka barn och elevers kunskap om andra kulturer och omvärld.

Organisationen bygger på tanken om ”en väg in – många vägar ut”, vilket innebär att alla nyanlända kommer att hänvisas till centrum för nyanlända när det gäller en första kartläggning (pedagogisk, medicinsk och social). Centrumet kommer efter kartläggningen att rekommendera placering, stötta familjen med kontakt med mottagande enhet samt stödja enheten i sitt mottagande och fortsatta arbete. Den första kartläggningsperioden, fram tills barnet/eleven är mottagna vid respektive enhet, är max tre veckor.

Arbete med att ta fram kartläggningsmaterial har påbörjats och förväntas vara klart under oktober. Ett utvecklingsarbete pågår också när det gäller förbättring av modersmålsundervisningen samt planering, genomförande och uppföljning av studiehandledning. Detta kommer att vara på plats januari 2016.

Samtidigt som centrum för nyanlända tar sin form bildas också en kompetensutvecklingsgrupp som leds av centrumets chef och består av dess personal (skolsköterska, kurator, sva-lärare), modersmåls lärare samt de lärare med särskild kompetens när det gäller arbete med nyanlända elever. Denna grupp ansvarar för utveckling av undervisning, studiehandledning och stöd till skolor och förskolor. Gruppen startar sitt arbete senast den 1 november 2015.

Uppdrag till centrum för nyanlända:

1. Ett mottagande för alla nyanlända som berör förskola-gymnasium.
2. Medicinska åtgärder vid inskrivning, social bedömning samt pedagogisk kartläggning.
3. Eventuellt påbörja undervisning av SVA under bedömningsperiod.
4. Föreslå lämplig förskola/skola.
5. Överlämning och stöd vid mottagande förskola/skola.
6. Utveckla formerna för undervisning/studiehandledning i kompetensutvecklingsgruppen.
7. Genomföra kompetensutvecklingsinsatser för enheternas personal, egen personal samt föreslå lämpliga externa fortbildningar.
8. Fortsatt stöd kring individuella elevfrågor
9. Omvärldsbevakning – forskning m.m.
10. Särskild beakta IKT i utvecklingsarbetet.
11. Följa upp nyanländas resultat och utveckling för huvudmannens räkning.
12. Samverka/samarbeta med övriga interna förvaltningar och enheter.
13. Informera om verksamheten internt och externt.
14. Samverka och samordna arbetet med enheter med särskild kompetens avseende F-6, 7-9, förskola och språkintröduktion.

Verksamhetsuppföljning av förskolans och Resursteamets verksamheter

Förskolan

Ett utvecklingsarbete med fokus på mall för verksamhetsuppföljning av förskolan inleddes under våren 2015. En arbetsgrupp (bestående av fyra förskolechefer samt nämndkontorets kvalitetsansvarig och förskoleansvarig) har arbetat fram en mall för breddning och fördjupning av uppföljning och analys avseende förskolans verksamhet.

Utifrån skollagens krav där varje förskola ska bedriva systematiskt kvalitetsarbete och där verksamheten kontinuerligt ska planeras, följas upp, utvärderas och utvecklas har Ekerö kommun tagit fram en gemensam mall för ändamålet, se bilaga 2.

Verksamhetsuppföljningen, som Ekerö kommun valt att kalla detta dokument, ska ses som en del i detta systematiska kvalitetsarbete. Kärnan i verksamhetsuppföljningen är analys och utvecklingsförslag till nästa år. Enhetens huvudfokus ska ligga på analys och utvecklingsförslag och inte på att jaga olika siffror och statistik. Därför fyller nämndkontoret i de flesta statistikuppgifterna i möjligaste mån.

I verksamhetsuppföljningen görs bl.a. analyser av hur förskolan stimulerar barnens utveckling och lärande samt hur förskolan arbetar med värdegrunden.

Särskilt stöd är ett annat område som förskolorna analyserar i verksamhetsuppföljningen. Det kan t ex handla om hur förskolan tar reda på vilka förutsättningar och behov barnen har, hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd, verkar förebyggande och främjande samt anpassas till barn med annat modersmål.

Analyser av personalens kompetens och utbildning samt hur kompetensutvecklings- och rekryteringsbehovet ser ut framöver görs också i verksamhetsuppföljningen liksom analys av gruppammansättningar.

I verksamhetsuppföljningen görs också analyser av ansvar och inflytande.

För de förskolor som under verksamhetsåret haft observation från Våga Visa innehåller dokumentet en uppföljning av de starka sidor och förbättringsområden som anges observationsrapporten.

Slutligen innehåller verksamhetsuppföljningen en sammanfattning. Den inleds med att förskolan sammanfattar alla analyser till en helhetsbild. Detta ska ligga till grund för att ge en övergripande bild av förskolans utvecklingsinriktning. I sammanfattningen lyfter förskolan också fram framgångsfaktorer och goda exempel samt utvecklingsområden. Sammanfattningen avslutas med att förskolan beskriver och analyserar strukturen för sitt systematiska kvalitetsarbete.

Resursteamet

Under läsåret 2014-2015 utarbetades en övergripande barn- och elevhälsoplan som antogs i barn- och utbildningsnämnden den 5 maj 2015. Syftet med planen är att skapa en gemensam syn på barn- och elevhälsa från förskolan till gymnasium. Planen är styrande för barn- och elevhälsobeslut och ska säkerställa likvärdighet och kvalitet i de kommunala verksamheterna. Planen beskriver ett förhållningssätt och en struktur som alla ska vara förtrogna med, oberoende var i verksamheten man befinner sig. Planen ska vara ett stöd för förskolechefer, rektorer och personal i det dagliga arbetet och den ska uppmuntra till förbättring genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Efter att planen antogs i barn- och utbildningsnämnden i maj 2015 har ett arbete vidtagit i syfte att förankra den i verksamheterna. Alla förskolechefer, rektorer och Resursteamet har under två heldagar tillsammans med Ann Pihlgren (fil.dr. i pedagogik och forskningsledare på Ignite Research Institute) bearbetat, diskuterat och konkretiserat barn- och elevhälsoplanen.

Som ett led i att förankra ett samarbetsbaserat förhållningssätt och implementera barn- och elevhälsoplanen hade alla förskolechefer, rektorer, Resursteamets personal, produktionsledning och nämndkontor en tvådagars utbildning i augusti med Ross W. Greene, PhD och lektor i psykolog vid Harvard Medical School.

Under september har produktionsledningen intervjuat all personal i Resursteamet för att lyssna in hur man ser på sitt uppdrag.

Arbetet med elevhälsa är en process som involverar många på fler olika nivåer. Processen är komplex och behöver få ta tid om den ska vara genomgripande och meningsfull. Komplexiteten i processen gör att den har visat sig ta lite längre tid än vad som tidigare beräknades.

De åtgärder som planeras för vidare arbete med denna process är bl.a. att ta fram en beställning/uppdrag. Denna beställning/uppdrag, som tar sin utgångspunkt i barn- och elevhälsoplanen, blir en utgångspunkt för formandet av en mall för verksamhetsuppföljning där Resursteamet ska göra sina analyser av sin verksamhet. En arbetsgrupp har bildats i syfte att arbeta fram denna mall. Arbetsgruppen består av representanter från Resursteamet, enheterna, produktionsledningen och nämndkontoret.

Beställningen/uppdraget beräknas vara klart i månadskiftet november/december och mallen för verksamhetsuppföljning i slutet av februari.